

Stand til at forsvare det, og det ikke virkelig bliver benyttet til Skade for ham“. Og længere henne: „Magternes Anerkendelse af Svejts' Neutralitet bør aldrig give denne Stat Anledning til at forsømme sit Forsvar. Med en Papirs-Neutralitet kunne heller ikke de krigsførende Magter regne Resultatet af Forsvarets Forsømmelse vilde blive et Kapløb mellem de krigsførende om, hvem af disse der først kunde krænke Neutraliteten. Er Svejts derimod fast besluttet paa og rustet til Neutralitetens Forsvar, saa vilde de krigsførende betragte Landets Grænser som en stærk og paalidelig Mur“. Disse Ord har Svejts i Sandhed efterlevet i Praksis, idet det altid har staaet saaledes rustet, at det har kunnet faa sin Neutralitet respekteret, og det er ingen Hemmelighed, at i Krigen 1870—71 var den ikke bleven respekteret, hvis Svejts ikke havde haft et saa stærkt Værn, som det havde.

Jeg har nu nævnt forskellige Eksempler, som jeg kunde mangfoldiggøre, paa, hvad Folkeretslærere mene. Men det er til syvende og sidst kun Papir. Hvad jeg lægger meget større Vægt paa, er den levende Praksis i Staternes Liv. Det er ikke blot de retslærdes Opfattelse, det kommer an paa, men mest af alt den Opfattelse, som de, der have Ansvaret for Staternes Ledelse, Regeringerne og Folkerepræsentationerne, have af denne Sag. Man behøver ikke at være i Tvivl derom. Det var netop for at illustrere det saa fyldigt og kraftigt som muligt, at jeg ved Forsvarslovenes Forelæggelse optog en Del af dette høje Tings Tid med at nævne for Dem, hvilke Forsvarsforanstaltninger der i den sidste halve Menneskealder er udført af de smaa Stater, som nærmest maa sammenlignes med Danmark i Styrke eller, om man vil, i Mangel paa Styrke. Det viste for dem alle en stærkt stigende Rustning, det viste, at de alle have anset det for nødvendigt — og ikke mindst de to garanteret neutrale Stater, Svejts og Belgien — at styrke deres Forsvarsevne baade ved Udvikling af det levende Værn og ved Udvikling af det faste Værn. Naar dette er Tilfældet, synes jeg, at man, selv om det maaske er lidt respektstridigt at sige det overfor de Herrer omhyggelige Granskning af Haager-Konventionerne, og hvad man kan udlede af dem, kommer til at tænke paa vor gamle Digter Wessels berømte „Smed og Bager“, hvor han taler om den ligeledes højst samvittighedsfulde Dommer:

„Han bladrer i sin Lov omhyggelig,
Men finder intet der for sig,
Hvorved forbuden er for Smed at rette
Bager“.

Paa samme Maade have de Herrer „bladret“ i Haager-Konventionens Regler.

Der er en overordentlig Fare ved at opstille et saadant særlig dansk Dogme om et Anliggende, hvor vi alligevel ikke ere dem, hvis Opfattelse bliver den gyl-dige og den, som faar Betydning, naar det kommer til Stykket. Det er nemlig en særlig dansk Opfindelse, et særlig dansk Dogme — det er ved at blive et Dogme, og vi kunne, hvis det ellers var værd, tage Patent paa det, jeg tror nu ikke, at det Patent vilde blive efterspurgt andre Steder —, at man ikke behøver at forsvare sin Neutralitet. Det er ikke første Gang, at vi her til Lands have villet være klogere end den øvrige Verden. Men jeg tror, at naar vi have villet være det i internationale Anliggender, vise Sporene indad, saa viser det sig, at vi have ikke haft Gavn deraf. I 1863 blev det gentagne Gange tilkendegivet os — sidste Gang paa en saa utvetydig og haardhændet Maade, at man skulde synes, det maatte blive hørt, nemlig ved den bekendte Pression af de saakaldte venskabeligsindede Stormagter i December 1863 —, hvad der var Europas Opfattelse af vor Stilling overfor det tyske Forbund. Men vi hævdede, at vor Fortolkning, naar man læste Aftalerne i 1851 og 1852 paa rette Maade, og naar man fortolkede dem med det fortræffelige juridiske Skarpsind, som vore lærde Politikere gjorde, var den ene rette, og at vi havde den mest soleklare Ret og Udlandets Statsmænd den mest soleklare Uret. Derfor sad vi, stolende paa egen Visdom, den øvrige Verdens Opfattelse og den øvrige Verdens Paamindelser overhørig. Det skulde nødig gentage sig.

Jeg skal, inden jeg forlader det radikale Mindretals Betænkning, gøre to Bemærkninger til det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik). Han opstillede nogle Beregninger, om hvilke jeg vil sige, at der var nogle Faktorer, som han ikke tog tilstrækkeligt Hensyn til. Ved sin Sammenstilling af de foreslaaede Udgifter med de nuværende brugte han til Sammenligningspunkt et Minimalbudget, nemlig Budgettet 1909—10. Nu giver jeg det ærede Medlem fra Ringkøbing Ret i, at det er korrekte at anvende den Opstilling; han anvendte, end den, som er foretaget af Forsvarskommissionens Flertal, og som derfra er gaaet over i Rege-